

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr ev. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov: Hovedorganisasjoner
- Andre: Godkjente skoler

Nr.: RSV 05-2005
Dato: 03.06.2005
Saksnr.: 200502529-10 RVK/AOE
Gjelder til: 31.12.2007
Opphever:
Referanse til: Regler for kvalifikasjonsforskriften 2003-05-09-687

Praktisk utsjekk til fritidsbåtskipper D5L

Sjøfartsdirektoratet har utarbeidet et alternativ til dagens krav til fartstid for å løse fritidsbåtskippercertifikat D5L. Det legges opp til en praktisk utsjekk som utføres etter nærmere bestemmelser.

- 8m grensen i §4-2 (13) c) opprettholdes i sin nåværende form for å sikre at nødvendig erfaring med større fritidsbåter kan erverves gjennom opparbeiding av fartstid
- Det er utarbeidet en kompetansematrise som beskriver kompetansemål, metoder og evaluering for praktisk utsjekk.
- Innholdet er videre holdt opp mot praksis- krav til International Certificate for Operators of Pleasure Craft (ICC) for å holde muligheten åpen for en internasjonal påtegning på et senere tidspunkt.

Hjemmel for praktisk utsjekk

Kvalifikasjonsforskriften

§ 4-3. Fartstid og praktisk opplæring

(2) Sjøfartsdirektoratet kan avgjøre nærmere hva som godkjennes av fartstid og annen praksis.

Krav til gjennomføring av praktisk utsjekk:

Skoler godkjent for opplæring til D5L/D5LA kan søke om godkjenning for å drive praktisk utsjekk. Aktivitetene må inkluderes i skolens kvalitetssikringssystem.

Den godkjente skolen kan stille til rådighet fartøy som nyttes under opplæringen. Fartøyet må være av en slik beskaffenhet at det egner seg for formålet slik at kandidaten får anledning til å demonstrere sine ferdigheter og vist sine kunnskaper i praksis. Det anbefales at fartøyet ligger innenfor eller nært opp til rammen for fritidsbåtskippercertifikatets anvendelsesområde (>15m, <50tonn). Kandidaten kan nytte eget fartøy dersom dette er av en slik beskaffenhet som her er nevnt. Skolen må i så fall gå god for dette og ha rutiner som kvalitetssikrer forholdet.

Med denne ordningen håper Sjøfartsdirektoratet at flere vil gjennomgå opplæring til fritidsbåtskippercertifikat, og med bedre sikkerheten i fritidsflåten.

Rune Teisrud
sjøfartsdirektør

Sigurd Gude
ass. sjøfartsdirektør

Kompetansevurdering for praktisk utsjekk av fritidsbåtførere (D5L)

	KOMPETANSE	KUNNSKAP, FORSTÅELSE OG DYKTIGHET	METODER FOR Å DEMONSTRERE KOMPETANSE	KRITERIER FOR EVALUERING AV KOMPETANSE
A	Vedlikehold og drift. Rutiner for forebygging av havari på fremdriftsmaskineri	Unngå oppsamling av vann i drivstoffsystemet Brennstoff filter og smøreoljefilter Diesel fra tank til motor Smøreolje Kjølesystemets funksjon og virkemåte	Drenere tank og filter Bytte filtre Lufting av dieselsystem Peiling og etterfylling Kontrollere at kjølesystemet fungerer og kjenne konsekvensene ved funksjonsfeil	Drenering og visuell kontroll av væske Gjennomføre demontering og montering av filtre Korrekt prosedyre for lufting Angi på peilestav korrekt oljenivå samt vise hvor en etterfyller smøreolje Instrumentavlesning, angi omtrentlig temperatur, vise hvor denne kan sjekkes (utløp)
B	Betjene motor og fremdrift på fritidsfartøy	Metoder for å starte og betjene motor med tilbehør på fritidsfartøy - sjekk av motor før start - start av motor - sjekk kjøling	Bedømmelse av prestasjoner fra praktisk demonstrasjon av ferdighet i å starte og betjene innenbords motor som fritidsbåt er utstyrt med	Oppstart og fremdrift initieres og opprettholdes slik manøvrering krever
C	Klargjøring av båt før avgang	Sikkerhetsbriefing som inkluderer bruk av sikkerhetsutstyr Mottak og ta hensyn til værvarsel Anslå drivstoffmengde og hvor lenge/langt motoren vil gå med denne	Gjennomføre briefing Redegjøre for værvarsel Kontrollere drivstofftank og kalkulere	Briefing inkluderer sikkerhetsutstyr, fortøyning, generelt om oppførsel ombord Vesentlig innhold av værvarsel gjengitt og vurdert mot fartøy og planlagt seilas Rimelig anslag av tid/distanse inkludert sikkerhetsmargin
D	Avgang fra kai (1)	Forstår bruk av spring ved avgang fra kai i le Kommuniserer med besetning Korrekt plassering av fender(e)	Bruker spring ved avgang Gir tilstrekkelige og riktige ordre Faktisk plassering av fender(e)	God klaring fra kai ved avgang Blir forstått av besetningen Unngår skader på fartøy / kai ved avgang

E	360 graders turn på begrenset område (2)	Samhandling mellom maskin, ror og ytre påvirkninger	Utfører tørn	Viser forståelse for hvilke krefter som virker på skrog og ror Tørn utføres på begrenset område
F	Bruk av anker og drivanker (3)	Vurdere ankerposisjon, bunnforhold og hindringer. Vurdere anker og ankerkjettings størrelse og styrke (evt. bruk av daumann) i forhold til fartøy, vind og vær. Bruk av drivanker i nød situasjoner, ha forståelse for forventet virkning	Velge ankerposisjon, og hvor mye kjetting som må legges ut for å gi tilstrekkelig hold Demonstrere forståelse for og korrekt bruk av drivanker.	Gjennomføre sikker oppankring Demonstrere eller gjennomføre korrekt bruk av drivanker og tauverk (i sjøen eller til kai). Forklare generell utstyrs kontroll, hvordan det settes ut, lengde på tau, hvor/hvordan det gjøres fast, vurdere værforhold og forventet virkning.
G	Fortøyning til bøye (4)	Effektiv kommunikasjon med besetning Forberede forhaling Velge riktig innfallsvinkel Kontrollere fart Fortøye sikkert og effektivt Avgang fra bøye	Gir tilstrekkelige og riktige ordre Klargjøre for fortøyning Grunngi hvorfor faktisk innfallsvinkel og fart ble valgt Grunngi hvorfor faktisk fart ble valgt Fortøyning sikker mht fartøy og ytre forholds beskaffenhet Grunngi prosedyre	Blir forstått av besetningen Tauverk, båtshake ol. klargjort Sikker og kontrollert tilnærming Sikker og kontrollert tilnærming Sikker fortøyning Sikker og effektiv avgang
H	Man over bord (5)	Observere MOB eller instruere besetning til dette Velge egnet innfallsvinkel og fart Plukke opp MOB	Demonstrere metoder for å unngå å miste MOB av syne Grunngi hvorfor aktuell innfallsvinkel og fart ble valgt Metoder for å fange inn og plukke opp person ifra sjøen	Tilstrekkelige tiltak iverksatt for å se MOB til enhver tid Sikker og kontrollert tilnærming Nytter ombordværende tauverk, trosser o.l. men ikke båtshake. MOB plukkes opp, sikkerhet for redningsmannskaper ivaretas
I	Hurtigbåt manøvrering (6a)	Bruk av dødmansbryter (om aktuelt) Benytte egnet område Vise aktsomhet for andre sjøfarende Varsle besetning før hver manøver Kontrollsjekk område før S og U svinger	Dødmansbryter brukes korrekt, hvis installert Bruker område som er egnet og tillatt brukt Unngår å være til sjenanse for andre Varsler før vesentlige kurs og farts endringer Bekrefter at området er klart for S eller U sving foretas	Lenke festes til fører >200 m fra land, vurderer vind og sjø Viser hensyn til annen trafikk Besetning er informert om vesentlige kurs- og fartsendringer Ingen hindringer tilstede

		Kontroll av fart i U sving	Fart reduseres tilstrekkelig for å unngå farlig situasjon i U sving	Sikker og kontrollert U sving gjennomføres
J	Håndtering av seilfartøy (6b)	Seile triangulær rute, der et leg er kryss Valg av egnet sted for heising og låring av seil Viser forståelse for vindens retning og styrke Trimming av seil Varsle besetning før hver manøver Kontrollsjekk av område før jibb og stagvending Kontrollert manøver under jibb og stagvending	Gjennomfører sikker seilas Redegjør for kriterier for valg av sikkert område Fartøyshåndtering og valg av seilføring Trimmer seil for sikker seilas og optimal ytelse Varsler før vesentlige kurs og farts endringer Bekrefter at område er klart for jibb og stagvending Utfører kontrollert jibb og stagvending	Sikker gjennomføring av seilas i hht. oppgitt rute Egnet område valgt Sikker gjennomføring av seilsetting Viser forståelse for vindens påvirkning på seilet Besetning er informert om vesentlige kurs- og fartsendringer Ingen hindringer tilstede Kontrollert og sikker manøvrering
K	Legge til kai på lo side (7)	Planlegge og klargjøring av fortøyning Kommuniserer med besetning Korrekt plassering av fender(e) og klargjøring av trosser Innfallsvinkel ved ankomst Fart ved ankomst Stoppe fartøy ved ønsket posisjon	Forklare planens hensikt og grunngi dette for instruktør Gir riktige og tilstrekkelige ordre Faktisk plassering av fender(e) og valg av fortøyningstrosser Grunngi hvorfor faktisk innfallsvinkel ble valgt Grunngi hvorfor faktisk fart ble valgt Demonstrere stopp ved korrekt bruk av maskin/propell og trosser, samt ta hensyn til ytre påvirkninger av strøm og vind	Fornuftig vurdering av vind, strøm, kaiforhold, tilgjengelig fortøyningsutstyr og besetning. Blir forstått av besetningen Korrekt plassering og valg av tilstrekkelige fortøyninger Sikker og kontrollert tilnærming Sikker og kontrollert tilnærming Sikker og kontrollert gjennomføring
L	Praktisk navigering og kystseilas	Posisjonsbestemmelse og seilasgjennomføring på dagtid Posisjonsbestemmelse og seilasgjennomføring i mørke	Praktisere terrestrisk navigasjon, bruke lateral- og kardinalmerking for posisjonsbestemmelse og sikker kyst seilas på dagtid med god sikt Praktisere terrestrisk navigasjon, observere og bruke lateral- og kardinalmerking for posisjonsbestemmelse og sikker kyst seilas i mørke	Angi faktisk posisjon i kart, overensstemmelse med navigasjonsmerker og gjennomføre en sikker seilas Angi faktisk posisjon i kart, overensstemmelse med navigasjonsmerker og gjennomføre en sikker seilas

	Forholde seg til andre fartøy og ha forståelse for sjøveisreglene	Praktisere korrekt bruk av sjøveisreglene	Korrekt handling ved styrbord fartøy, babord fartøy, overtaking av annet fartøy, bli overtatt av annet fartøy, motorfartøy vs seilfartøy, fritidsbåt vs nyttefartøy.
--	---	---	--

Oslo, 26.04.2005

Skjematisk gjennomføring av praktisk utsjekk

